

การฝึกเป่า
ฟลูต

219
15ก

ประเสริฐ จิมท้วม

สารบัญ

คำนำ	
สารบัญ	
สารบัญภาพ	
สารบัญตาราง	
บทที่ 1 รู้จักฟลูต	9
ประวัติของฟลูต	10
ลักษณะของฟลูต	11
ประเภทของฟลูต	12
วัสดุที่ใช้ทำฟลูต	12
ส่วนประกอบของฟลูต	12
วิธีการประกอบเครื่องฟลูต	13
การเทียบเสียงฟลูต	14
การดูแลรักษาภายในฟลูต	14
การดูแลรักษาภายนอกฟลูต	14
บทที่ 2 ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น	15
เครื่องหมายที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรี	16
จังหวะ	24
บทที่ 3 ฝึกการเล่นฟลูต	25
เทคนิคการฝึกหายใจ	26
การฝึกการหายใจ	27
ข้อแนะนำเพิ่มเติม	27
การฝึกลากเสียงยาว	28
แบบฝึกหัดสัญลักษณ์การเป่าแบบต่าง ๆ เพื่อฝึกลิ้น	28
เทคนิคการฝึกควบคุมกำลังลม	29
เทคนิคครูปาก	30
ท่าทางในการเป่าฟลูต	32
การวางนิ้ว	33
บทที่ 4 การอ่านโน้ตและฝึกการเล่นฟลูต	35
แบบฝึกหัดที่ 1 - ฝึกเล่นโน้ตตัว ซอล (G)	36
แบบฝึกหัดที่ 2 - ฝึกเล่นโน้ตตัว ลา (A)	37
แบบฝึกหัดที่ 3 - ฝึกเล่นโน้ตตัว ที (B)	37
ฝึกทบทวนโน้ตตัว ซอล ลา ที (G A B)	38
แบบฝึกหัดที่ 4 - ฝึกเล่นโน้ตตัว โด (C)	38
แบบฝึกหัดที่ 5 - ฝึกเล่นโน้ตตัว เร (D)	39
แบบฝึกหัดที่ 6 - ฝึกเล่นโน้ตตัว มี (E)	39
ทบทวนโน้ต โด เร	39
ทบทวนโน้ต โด เร มี	40

ทบทวนโน้ต มี เร โด ที ลา ซอล	40
แบบฝึกหัดที่ 7 - หัดเล่นโน้ตตัว ฟา (F) 3 ออกเทพ	40
เครื่องหมายแปลงเสียง	41
แบบฝึกหัดที่ 8 - หัดเล่นโน้ตตัว ฟาชาร์ป (F#) 3 ออกเทพ	41
แบบฝึกหัดที่ 9 - หัดเล่นโน้ตตัว มีสูง (E), ฟาชาร์ปสูง (F#) และ ซอลสูง (G) ออกเทพที่ 1 และ 2	42
แบบฝึกหัดที่ 10 - หัดเล่นโน้ตตัว มีสูง (E), ฟาชาร์ปสูง (F#) และ ซอลสูง (G) ออกเทพที่ 3	42
แบบฝึกหัดที่ 11 - หัดเล่นโน้ตตัว บีแฟลต (Bb)	43
แบบฝึกหัดที่ 12 - หัดเล่นโน้ตตัว เรต่ำ (D)	44
บทที่ 5 เครื่องหมายเทคนิคและบทฝึกเพื่อพัฒนาทักษะ	45
ฝึกเล่นโน้ตเชบ็ต 1 ชั้น โดยใช้เครื่องหมาย Tied, Staccato และโน้ตประจุด	46
เทคนิคการใช้ลิ้น	46
หน้าที่และตำแหน่งของลิ้น	46
แบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาคุณภาพของเสียง	47
แบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาการใช้ลิ้น	48
แบบฝึกหัดเพื่อพัฒนาความคล่องตัวของนิ้ว	49
เครื่องหมายประทุน	50
เครื่องหมาย Coda	50
เครื่องหมาย DC หรือ DC al Coda	50
เครื่องหมาย DS หรือ DS al Coda	51
คีตลักษณ์ หรือรูปแบบ	51
ประโยคเพลง	52
ประโยคใหญ่	52
การพักเสียงหรือจุดพักเสียง	52
บทที่ 6 ฝึกเป่าบันไดเสียง	53
ฝึกเป่าบันไดเสียง C เมเจอร์	54
ฝึกเป่าบันไดเสียง C Major	54
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง C เมเจอร์ 1 Octave	54
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง C เมเจอร์ 2 Octave	55
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง C เมเจอร์ ไล่เสียงขึ้นและลง	55
ฝึกเป่าบันไดเสียง G Major	56
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง G เมเจอร์ 1 Octave	56
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง G เมเจอร์ 2 Octave	56
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง G เมเจอร์ ไล่เสียงขึ้นลง	56
ฝึกเป่าบันไดเสียง F Major	57
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง F เมเจอร์ 1 Octave	57
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง F เมเจอร์ ไล่เสียงขึ้นลง	58
ฝึกเป่าบันไดเสียง Bb Major	58
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง Bb เมเจอร์ 2 octave ขาขึ้นและขาลง	58
ฝึกเป่าบันไดเสียง D Major	59
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง D เมเจอร์ 2 octave ขาขึ้นและขาลง	59

ฝึกปฏิบัติบทฝึกบันไดเสียง D เมเจอร์	60
ฝึกเป่าบันไดเสียง A เมเจอร์	61
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง A เมเจอร์ ขาขึ้นและขาลง	61
ฝึกปฏิบัติบทฝึกบันไดเสียง A เมเจอร์	61
ฝึกเป่าบันไดเสียง Eb เมเจอร์	62
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียง Eb เมเจอร์ ขาขึ้นและขาลง	62
ฝึกปฏิบัติบันไดเสียงไมเนอร์เบื้องต้น	63
ฝึกเป่าบันไดเสียง E ไมเนอร์	64
ฝึกเป่าบันไดเสียง D ไมเนอร์	65
ฝึกเป่าบันไดเสียง B ไมเนอร์	65
ฝึกเป่าบันไดเสียง C ไมเนอร์	66
บทที่ 7 บันไดเสียงเพนตาโทนิค	67
ฝึกเป่าบันไดเสียงเพนตาโทนิค Major และ minor	68
ฝึกการเป่าไล่เสียงบันไดเสียง C Major Pentatonic 1 ออกเทพ	68
ฝึกการเป่าไล่เสียงบันไดเสียง C Major Pentatonic 2 ออกเทพ	68
ฝึกการเป่า Pattern #1 (ascending)	68
ฝึกการเป่า Pattern #2 (descending)	69
ฝึกการเป่า Pattern #3	69
ฝึกการเป่า Pattern #4	69
ฝึกปฏิบัติ บันไดเสียงเพนตาโทนิค เมเจอร์ (ทางซาร์ป)	69
ฝึกการเป่า D Major Pentatonic ascending & descending	70
ฝึกการเป่า A Major Pentatonic ascending & descending	71
ฝึกปฏิบัติ บันไดเสียงเพนตาโทนิค เมเจอร์ (ทางแฟล็ต)	72
บันไดเสียงไมเนอร์เพนตาโทนิค (Minor Pentatonic Scale)	74
ฝึกปฏิบัติไมเนอร์เพนตาโทนิค ทางซาร์ป	75
ฝึกปฏิบัติไมเนอร์เพนตาโทนิค ทางแฟล็ต	77
ฝึกการูเป่า C minor Pentatonic ascending & descending	79
บทที่ 8 สัญลักษณ์ทางดนตรีสำหรับฟลูต	81
โน้ตประดับ	82
มอร์เดินท์	82
เทิร์น	83
อาโปเจียตูรา	83
อัคระคะตูรา	83
กลีซานโด	84
อาร์ทิกูเลชัน มาร์ค	84
สตักกาโต	84
สตักกาติสซิโม	84
เตนุโต	84
แอคเซนส์	84
มาร์คาโต	85

เฟอร์มาตา	ไอทอม 0	85
บรีธ มาร์ค	ไอทอม A	85
แคชชรา	ไอทอม A	85
ออกเทฟ ไชน์ส	ไอทอม A	85
รีพีททซ์	ไอทอม 0	86
บทฝึกเพิ่มเติม : สำเนียงและการถ่ายทอดอารมณ์	ไอทอม 0	87
ฝึกปฏิบัติการพรมนิ้ว	ไอทอม 0	88
ฝึกปฏิบัติโน้ตสะบัด	ไอทอม 0	88
สรุป	ไอทอม 0	92

บทที่ 9 บทเพลงฝึกหัดเทคนิคต่าง ๆ 93

บรรณานุกรม		112
ภาคผนวก		113
แผนผังนิ้วมือ		114
ดัชนี		117
ประวัติผู้เขียน		119

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1	ภาพฟลูตโบราณ	10
ภาพที่ 1.2	ภาพฟลูตในปัจจุบัน	11
ภาพที่ 1.3	ภาพช่วงเสียงของฟลูต	11
ภาพที่ 1.4	ภาพส่วนประกอบของฟลูต	12
ภาพที่ 2.1	ภาพบรรทัด 5 เส้น	16
ภาพที่ 2.2	ภาพลักษณะโน้ตแบบต่าง ๆ	16
ภาพที่ 2.3	การรวบรวมทางตัวเซบีด	17
ภาพที่ 2.4	ตารางเปรียบเทียบค่านับของโน้ตแต่ละชนิด	18
ภาพที่ 2.5	ค่าจังหวะนับของโน้ต	19
ภาพที่ 2.6	ตัวหยุดลักษณะต่าง ๆ ตามค่าตัวโน้ต	19
ภาพที่ 2.7	เส้นน้อย	19
ภาพที่ 2.8	กุญแจซอล	19
ภาพที่ 2.9	ภาพเรียงลำดับจากตัวโน้ตโดยใช้กุญแจซอล	20
ภาพที่ 2.10	ภาพเส้นกันห้อง	20
ภาพที่ 2.11	ภาพเส้นกันห้องและเส้นกันห้องคู่	21
ภาพที่ 2.12	การประจุดที่ด้านขวาตัวโน้ตเทียบค่าตัวโน้ต	21
ภาพที่ 2.13	การประจุดที่ด้านขวาตัวโน้ตเทียบค่าจังหวะนับ	21
ภาพที่ 2.14	ภาพเครื่องหมายโยงเส้นทาย (Tie)	21
ภาพที่ 2.15	ภาพสัญลักษณ์เฟอร์มาตา	22
ภาพที่ 2.16	ตัวอย่างเพลงที่ใช้เครื่องหมายกำหนดจังหวะ 4/4	22
ภาพที่ 2.17	ตัวอย่างเพลงเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 3/4	22
ภาพที่ 2.18	ตัวอย่างเพลงเครื่องหมายกำหนดจังหวะ 2/4	23
ภาพที่ 3.1	ภาพการเป่าส่วนที่เรียกว่าปากเป่า	26
ภาพที่ 3.2	เสียงฟลูต	30
ภาพที่ 3.3	ภาพการถือฟลูต	32
ภาพที่ 3.4	ภาพท่าเตรียมพร้อม	32
ภาพที่ 3.5	ท่าเตรียมบรรเลง	32
ภาพที่ 3.6	ท่าพักเครื่อง	32
ภาพที่ 3.7	ภาพสัญลักษณ์หมายเลขแทนนิ้วมือซ้ายขวา	33
ภาพที่ 3.8	ภาพแผนผังการวางนิ้วของฟลูตเมื่อเทียบกับโน้ตดนตรีสากล	34
ภาพที่ 4.1	แผนผังการวางนิ้วของฟลูตเมื่อเทียบกับโน้ตดนตรีสากล	36
ภาพที่ 5.1	การวางนิ้วของฟลูต	46
ภาพที่ 5.2	การฝึกเป่าเสียง กา และเสียง ตา	47
ภาพที่ 5.3	ภาพการพัฒนาการใช้ลิ้น	49
ภาพที่ 5.4	การพัฒนาความคล่องตัวของนิ้ว	49
ภาพที่ 5.5	เครื่องหมายประทุน	50
ภาพที่ 5.6	เครื่องหมาย Coda	50
ภาพที่ 5.7	เครื่องหมาย DC หรือ DC al Coda	51
ภาพที่ 5.8	เครื่องหมาย DS หรือ DS al Coda	51
ภาพที่ 5.9	ตัวอย่างประโยคเพลง	52
ภาพที่ 5.10	“Ode to Joy” from Symphony No.9 (Ludwig van Beethoven)	52

พจนานุกรม สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบค่าตัวโน้ต

เลขที่	ชื่อตัวโน้ต	ค่าตัวโน้ต
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50